

NOTTEB HM

ACTUEEL uitgave december 2023

WE
wensen je

prettige
feestdagen

en een

gelukkig

NIEUWJAAR

Inhoud

Inhoud.....	2
Cultuurkalender kort.....	3
AANDACHT.....	4
Nottebohm buurt en cultuur.....	4
Foyer.....	11
Bewonerskring.....	12
Activiteiten VI@s.....	12
Denkoefeningen.....	13
Stafke heeft voor u gelezen.....	14
Hommage aan Gaston & Leo.....	14
De Meander.....	16
Even lachen	17
In de buurt	17
November in beeld.....	20
Geschiedenis van de wijk	21
Activiteitenkalender December.....	39
Data om alvast in je agenda te zetten	40

NOTTEBOHM

Buurt & cultuur december 23

ENKEL
BEWONERS
WZC
INSCHRIJVEN

Red Star Line museum

Bezoek aan de Historische rederij op het Eilandje

VL@s: lezing Philippe E. Caudelier
(°1812 - +1887) schrijver kookboeken
14u00: door Eddie Niesten

INFO EN
INSCHRIJVEN
VIA VL@S
0496/52 40 82

ENKEL
BEWONERS
WZC
INSCHRIJVEN

Concert in 't Oud Badhuis

14u00: Riet zingt Liesbeth List

Winter en kerstmarkt

14u30: bezoek onze stemmige markt en steun zo diverse goede doelen

GRATIS
& VRIJE
TOEGANG

GRATIS
& VRIJE
TOEGANG

Kerstverhaal door de Kolibri

14u00: de kinderen van de basisschool brengen ons een mooi verhaal

Winterconcert Cord'e fori

14u30: laat u meevoeren naar de 17^e & 18^e eeuw door dit uniek ensemble

GRATIS
& VRIJE
TOEGANG

GRATIS
& VRIJE
TOEGANG

Kerstconcert zangkoor Cultuur

14u30: gemengd koor uit Deurne met een gevarieerd kerstprogramma

Eindejaarsconcert met bubbels Dany van Acker

14u30: iedereen welkom

GRATIS
& VRIJE
TOEGANG

AANDACHT

Kapster Inge komt extra op donderdag 21 december en donderdag 28 december namiddag om jullie tijdig voor de feestdagen pico bello te maken.

Maak dus tijdig een afspraak bij Yasmin

Nottebohm buurt en cultuur

>> Alle activiteiten zijn voor iedereen (bewoners, burens, bezoekers) gratis toegankelijk, zo niet wordt dit expliciet vermeld.

Handwerkclub

elke **dinsdag van 15 tot 17 uur** komen we samen meteen divers groepje burens om in de Brabozaal te breien, haken, kletsen,... Iedereen welkom. Ook een fijne activiteit voor familie en vrienden.

Actua met Wannes

Elke woensdag om 10u30 bespreekt Wannes in de Nottebohmzaal het laatste nieuws in de wereld, waarna er tijd is voor discussie en gesprek.

Kleding Donelli's herfst-wintercollectie modeshow

Betaalbare mode, voor dames en heren. Ook voor een maatje meer! Met een glimlach!!

Donderdag 7 december om 14u30 in café Biart

Aquarellen

Vrijdag 8 december in de Linde op 1AB om 15u00

Buurman Frank Mahieu leert u aquarellen. Ervaring is niet noodzakelijk, Frank weet met zijn aanpak iedereen te overtuigen en haalt uw artistieke kant zo naar boven. Iedereen welkom om een kijkje te komen nemen!!

Koffie Hertoghe in de Brabozaal

Vrijdag om 15u00

Gezellig bijpraten met de burens. Koffie en gebak (€ 5,00)

Redstarline museum bezoeken (inschrijven vereist)

Wanneer : vrijdag 1 december

Kostprijs : 15€ (exclusief vervoerskosten)

Vertrek : 13u

Het Red Star Line Museum vertelt op de authentieke plek van de historische rederij op het Antwerpse Eilandje.

foto : Michel Wuyts

Sint ontbijt dinsdag 5 december (inschrijven vereist)

Kom in café Biart smullen van een lekker ontbijtbuffet thema Sinterklaas.

Schrijf je snel in bij je leefgroepbegeleider Wannes , Yasmin of Inge. Vanaf 8u30.

Gedichten namiddag REPETITIE GEDICHTENDAG vrijdag 14 december om 14u30

We geven onze poëten wat extra de tijd om tegen bovenstaande datum zelf een gedicht te zoeken of te schrijven en dit in intieme kring voor te lezen.

In januari is het **Wereld gedichtendag** en we zouden graag met degene die willen een mooie voordracht brengen met muziek en poëzie.

Enkel als je zelf een gedicht wilt brengen op de wereld gedichten dag graag aanwezig zijn , dit is een repetitie 😊

Zaterdag 16 december : Winter markt

Verkoop warme wafels, hotdogs, jenever, warme wijn, chocolade melk, kleine kerstgeschenken, marsepein en andere lekkernijen, ... ten voordele van een goed doel.

Wil u graag een tafel om artikelen te verkopen voor het goede doel? Contacteer ons dan.

inge.melis@nottebohm.be

Iedereen welkom !!

Waar : Café Biart van 14u30

Winterzonnewende

Binnenkort wordt het weer winter. Op 21 december, de kortste dag van het jaar. Daarna beginnen de dagen weer te lengen. De terugkeer van het licht.

Naar jaarlijkse gewoonte vieren we deze zonnewende met een gezellig samenzijn. Met woord en beeld, poëzie en live muziek.

Wij heten u graag welkom op dit sfeervolle moment.

Maandag 18 december 2023, om 14u.30 uur in de Nottebohmzaal.

Vooraf inschrijven.

Samenstelling en uitvoering door vrijzinnig humanistische consulenten van

Bezoek Kerststallen tentoonstelling Kerk Willibrordus te Berchem

Op dinsdag 19 december brengen we een bezoekje aan de kerk vlakbij.

Inkom : 5 € , vertrek 14u30

Graag indien mogelijk zelf een duwer voorzien als je graag meewilt !

De kolibrie komt op bezoek

De kinderen van de basisschool komen ons speciaal iets brengen voor Kerst.

Donderdag 21 december om 14u in café Biart.

Nottebohm zingt

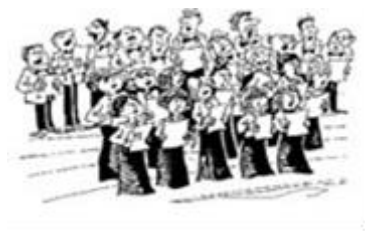
Iedere maand warmen we onze harten met onze stem door liedjes te zingen van vroeger of ook hedendaagse muziek.

Dinsdag 26 december om 14u30 in de Nottebohmzaal

Senioren Koor Cultuur - Kerst editie woensdag 27 december

Senioren koor uit Deurne brengt kerstliedjes op een heel ander level. Om 14u30 in café Biart.

Film : The sound of music , donderdag 28 december

Nottebohmzaam deel 1 : 10u30 - deel 2 : 14u30

KERST QUIZ : Vrijdag 29 december om 14u30

Kom je geheugen testen in de Nottebohmzaal. Merry QUIZMAS

OUJJAAR CONCERT DANY

Dany komt samen met ons het jaar goed afsluiten met spetterende meezingers.

Mis dit zeker niet ! Zondag 31 december om 14u30 in café Biart

Gedichtenhoek – voor u uitgezocht door Ann Van Egdom

POËZIE

Eergisteren was het oorlog
gisteren ook
en nog altijd in mijn heden
dat niet alleen van mij is

geld sluipt rond over de wereld
betaalt zichzelf men oorlog

oorlog mag zijn naam niet gedragen
noemt zichzelf defensie

poëzie is het struikgewas
waarin ik me verberg
als de soldaten komen
in hun gierende tanks

- *Remco Campert, uit de bundel 'Een oud geluid' (2011)*

Sneeuw

Het is wit.
Onhoorbaar is
het wit. Slechts
wat getrippel
van vogelpoten
heel omzichtig
in de bange
stilte van het
wit.

Onhoorbaar ligt
het wit in de
leeggeblazen ochtend.
Ik schrijf er
geen voetstappen
in.

- *Roland Jooris, uit Bladstil (Antwerpen Gerd Segers 1977)*

Pas op voor Sinterklaas

Je hoefde enkel maar te zeggen:
Sinterklaas staat op het dak,
en dan waren ze gehoorzaam
en zo lief en zoet en mak.

Pas op voor Sinterklaas,
hij staat te luisteren misschien.
Pas op voor Sinterklaas,
hij staat op 't dak en kan jou zien.
en dan waren ze zo aardig
en zo lief en zo hulpvaardig,
maar helaas helaas helaas
ze geloven nou niet meer in Sinterklaas.

'k Vond mezelf wel eens een monster
als ik dreigde met de zak.
't Was misschien pedagogisch,
maar 't was wel een groot gemak.

Pas op voor Sinterklaas,
hij staat te luisteren misschien.
Pas op voor Sinterklaas,
hij staat op 't dak en kan jou zien,
en dan waren ze zo aardig
en zo lief en zo hulpvaardig,
maar helaas helaas helaas
ze geloven nou niet meer in Sinterklaas.

- *ANNIE M.G SCHMIDT (Sinterklaasavond)*

KERST DINER 2023

Maandag 25 december

Op kerstdag kunt u zich inschrijven voor het kerstdiner samen met max. 6 familieleden. Dit zodat iedereen de kans krijgt om kerst samen met zijn naasten te vieren. Indien je graag toch een extra persoon of meer inschrijft kan dit natuurlijk door op de wachtlijst te staan, bij voldoende plaatsen is het dan mogelijk om dan alsnog aan te sluiten aan het diner.

Welkom vanaf 11u30 in de café Biart. **Inschrijven bij het onthaal of via inge.melis@nottebohm.be !!**

tot uiterlijk 15 december. Inschrijven voor de bewoners is gratis , per familielid **€35**
graag cash betalen bij inschrijving of storten op BE20 0688 9213 1356

Aperitief

Carpaccio van rund met balsamicocrème en pijnboompitjes

Tomatenroomsoep met balletjes

Everzwijnragout met aangepaste garnituren

Dennenappelkroketjes

Kerststronk

Koffie en Thee

Foyer

Voor de bewoners van de Foyer op 2B is er een ander activiteitenprogramma. In een vaste structuur zijn weerkerende rustmomenten en activiteiten aanwezig. Vanuit de foyer nemen bewoners ook deel aan activiteiten die elders in het woonzorgcentrum doorgaan. Maandelijks komt Frank met zijn accordeon.

Enkele sfeerbeelden :

Bewonerskring

De volgende bewonerskring zal doorgaan op vrijdag 8 december om 15u00 in de Nottebohmzaal

Activiteiten VI@s

Vanaf december zullen de Vlaamse actieve senioren een aantal activiteiten in Nottebohm laten doorgaan. Sommige activiteiten in gesloten groep maar ook enkele die open zijn voor bewoners van Nottebohm.

Wil u meedoen aan één van deze activiteiten, laat het dan weten aan Inge uiterlijk een week voor de activiteit. Hieronder een overzicht.

Maandag 4 december om 14u in Cafe Biart – Lezing Philippe Edouard Cauderlier (1812-1887) – kookboekschrijver door Eddie Niesten

Opgelet Cafe Biart is gesloten die dag.

Donderdag 14 december om 14u in de Brabozaal – leesclub (nog 3 deelnemers mogen zich hiervoor inschrijven – maandelijks dezelfde deelnemers)

Lezing Koen Wouters 'Mijn vader was priester, mijn moeder non'

Denkoefeningen

Kerstpuzzel

Streep de woorden weg en vind de oplossing

G	G	V	R	O	L	D	O	N	K	E	R
D	E	C	E	M	B	E	R	P	I	E	K
W	B	Z	K	E	I	S	L	E	E	J	E
I	O	N	E	G	N	I	N	O	K	B	E
E	O	K	R	L	C	G	K	E	B	Z	K
R	R	K	S	H	L	E	E	I	E	A	E
O	T	S	T	E	R	I	R	L	A	U	R
O	E	J	S	S	D	K	G	R	E	S	W
K	E	T	T	U	T	F	S	H	E	N	E
S	A	M	O	O	B	T	S	R	E	K	S
L	I	G	L	T	F	A	M	I	L	I	E
S	R	E	D	R	E	H	R	E	N	I	D

DECEMBER	KERSTMIS
DINER	KERSTSTOL
DONKER	KONINGEN
ENGELEN	KRIBBE
EZEL	LICHTJES
FAMILIE	PIEK
GEBORTE	SLEE
GEZELLIGHEID	SNEEUW
GOUD	STAL
HERDERS	STER
KAARS	WIEROOK
KERSTBOOM	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

woordzoekerfabriek.nl - maak je eigen woordzoeker

Stafke heeft voor u gelezen

Homage aan Gaston & Leo

Freddy Michiels

30 mei 2023

Ook al zijn ze beiden al geruime tijd overleden, toch blijft de belangstelling voor de sketches en de humor van het legendarische duo Gaston & Leo onverminderd. Kobe Van Herwegen heeft een mooi herdenkingsboek geschreven over het iconische koppel en vanaf januari 2024 brengt Backstage Producties een hommagemusical rond Gaston & Leo in Theater Elckerlyc.

De humor van Gaston & Leo blijft nog altijd overeind. De Vlaamse showbizz had nooit een groter komisch duo als hitmachine van de lach. Leo Martin overleed in 1993, Gaston Berghmans in 2016. Dankzij hun sketches die nog altijd op VTM getoond worden, blijven we lachen met de nooit kwetsende humor van dit duo.

Het boek

Kobe Van Herwegen bundelde een reeks gesprekken met familie en kennissen, betrokken bij het ontstaan en de ervaringen van het komische duo. Het resultaat 'Gaston & Leo met lach en traan' is een interessant boek over de loopbaan van beide artiesten. Hun leven en carrière wordt chronologisch in kaart gebracht, geïllustreerd met fotomateriaal uit de persoonlijke archieven van beide komieken en aangevuld met anekdotes en quotes.

Van 1972 tot en met 1993 vormden Gaston Berghmans en Leo Martin het populaire komische duo, actief in revues, theater, film en op televisie. Met Gaston als de clown en Leo als de trouwe angever hebben ze alle bezoekers- en kijkcijferrecords gebroken. Veel van hun sketches zitten tot vandaag in het collectieve geheugen.

“30 jaar geleden verloor ik mijn vader en met dit boek heb ik het gevoel dat ik hem een stukje terugkrijg”, zegt Martine de Waegeneire (dochter van Leo Martin) ons. “Wat zou hij fier zijn om via dit boek herinnerd te worden.” Ook de dochter van Gaston Berghmans (Chantal Berghmans) is opgetogen met het resultaat: “Nog steeds word ik dagelijks aangesproken over mijn papa. Men is hem nog niet vergeten. Wat ben ik fier op dit boek over hun fantastische carrière. Papa en Leo verdienen dat.” Het boek is uitgegeven door Pelckmans, telt 168 bladzijden en kost in de boekhandel 29,50 euro.

De Hommagemusical

Het boek is ook de basis voor het script dat Kobe, samen met regisseur Frank Van Laecke en co-bezieler Dirk Van Vooren voor Gaston & Leo – De Hommagemusical, die vanaf 19 januari 2024 te zien zal zijn in Theater Elckerlyc, schreef. De sketches van het duo worden in de musical niet nagespeeld, want de aandacht wordt vooral besteed aan de manier waarop zij naar hun succes gegroeid zijn. Hoe leerden scheepshersteller Gaston Berghmans en muzikant Leo Martin elkaar kennen? Wanneer bereikte hun succes een hoogtepunt? Overleefde hun samenwerking elk verdriet?

In een nostalgisch decor en onder begeleiding van een liveorkest, wordt met een lach en een traan de carrière geschetst van Vlaanderens grootste komische duo ooit. Het wordt een hartverwarmend en ontroerend verhaal over vriendschap, vakmanschap en verloren dromen. Warre Borgmans speelt de rol van Gaston Berghmans en de Gentse acteur Jurgen Delnaet kruipt in de huid van Leo Martin. De andere rollen worden later nog bekendgemaakt.

Gaston & Leo – De Hommagemusical vanaf 19 januari 2024 in Theater Elckerlyc
Frankrijklei 85-87 Antwerpen

Toegangsprijs: van 35 tot 55 euro – Info en reserveren: www.backstage-producties.be

Freddy Michiels

Dochters Gaston en Leo

<https://lees.mensenzijnmedia.be/hommage-aan-gaston-leo/>

De Meander

ACTIVITEITENKALENDER MEANDER December

Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
wegen	wegen	wegen	wegen	wegen
/	/	/	/	Eucharistie
Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
4/dec	5/dec	6/dec	7/dec	8/dec
		Sint komt op bezoek		Eucharistie
Verjaardag Herman (3/12/1938)	Sint ontbijt	Sinterklaasherinneringen (Wafika)	Modeshow Dolenni's	Parkwandeling + Kerstboom
Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
11/dec	12/dec	13/dec	14/dec	15/dec
	Gebruikersoverleg met koffie			Eucharistie
Kerstboom	Verjaardag Jean (8/12/1930)	Woordspel op groot bord	Koken met Anais	Beweging met Sophie
Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
18/dec	19/dec	20/dec	21/dec	22/dec
				Eucharistie
Kerstliedjes met Anais	Kunst in papier met Carrein	Kerstschilderij maken met Anais	Gezelschapspelletjes	Concert Corde'fori
Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
25/dec	26/dec	27/dec	28/dec	29/dec
				Eucharistie
GESLOTEN	Kerstfilm op groot Scherm	Seniorenkoor thema Kerst	Koken met Wafika	Beweging met Sophie

Even lachen ...

In de buurt

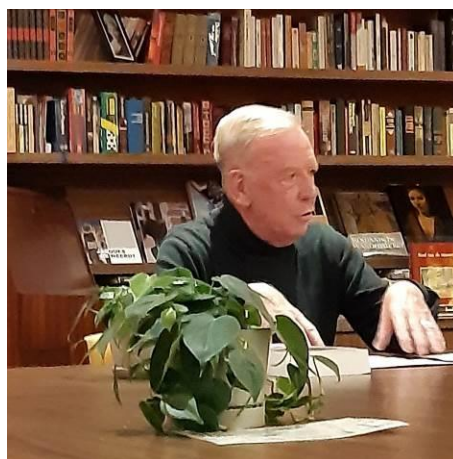
Activiteiten

Omwille van organisatorische redenen zal de Koffie Hertoghe voortaan plaatsvinden in Café Biart. Elke laatste vrijdag van de maand vanaf 15 uur. koffie en gebak € 5,00.

Verder aquarelt Frank lustig verder en is de handwerkclub actiever dan ooit.

Fotootjes

Lezing de Tijd

Handwerkclub bereid zich voor op het winterfeest

Herfstklaar in de Biartstraat

Hakketak - Gratis

Van gratis en voor niks, daar worden we toch allemaal blij van. Maar ondervinding heeft me geleerd dat er, buiten de lucht die we inademen, vriendschap en liefde, weinig of niks gratis is. Gratis openbaar vervoer in Hasselt, het paradepaardje van Steve Stevaert heeft heel wat kritiek te verwerken gehad, want wie geen openbaar vervoer nodig heeft, die betaalt toch mee want het geld moet van ergens komen. Steve is er niet meer en gratis is samen met hem ten onder gegaan.

Politiek is niet mijn ding en daarom wil ik het hier over een ander soort "gratis" hebben. Reclameblaadjes kennen we allemaal, kilo's papier in onze brievenbus, met kortingen alom, tot daaraantoe. Terwijl er meer en meer singles zijn wordt er meer en meer aangeboden in bulk. Koop een product en krijg er één gratis! Of koop twee producten en krijg er één gratis en nog beter, koop twee producten en krijg er twee gratis. Miserie, miserie, ik heb maar één product nodig en ga dus naar huis met twee producten, want zeg nu zelf "gratis" dat laat je toch zo maar niet liggen? En wat met al die gratis producten die we niet nodig hebben? Gaan we die allemaal binnen de vervaldag gebruiken?

Het zou toch eenvoudiger zijn om de exacte prijs van één product aan te bieden zonder de verplichting om er meer van te kopen. In feite zou deze prijzenpolitiek moeten verboden worden door onze beleidsmakers.

En dat brengt me bij verspilling. Hoorde ik niet onlangs op de radio, 900.000 ton perfect eetbaar voedsel, dat alleen in Vlaanderen al wordt weggegooid. Dat is zo 'n 900 miljoen kilo. Ik heb geprobeerd me die hoeveelheid aan voedsel voor te stellen, zoiets als de kunstmatige heuvel in Waterloo? Maar eerlijk, mijn voorstellingsvermogen schiet hier te kort. En dan wereldwijd, één miljard ton verspilld voedsel, dat is 1.000.000.000 ton dat is 1.000.000.000.000 kilo en welke berg ik me daar moet bij voorstellen, dat is me niet gelukt.

Wij, consumenten, worden met allerlei kleine ingrepen aangemaand om te besparen. Gebruik restjes en maak daar een volwaardige maaltijd mee (daar zijn zelfs boeken over), koop Belgische streekproducten, maak van oud brood wentelteefjes of broodpudding, maak een weekmenu, maak lijstjes en ga maar één keer per week naar de supermarkt. Een druppel op een hete plaat? Sorry lezers, voorlopig kan ik hier geen beter nieuws over brengen.

En toch mogen we niet wanhopen want er zijn initiatieven, kleinschalig dat wel, maar ik denk aan "Too good to go", aan de voedselbanken en aan de verplichting van Brusselse supermarkten om vanaf 2024 al het onverkochte voedsel te doneren. Laat ons hopen dat deze maatregel binnenkort in heel ons landje wet wordt.

Tjonge, wat gaat de tijd vlug. Dit is al mijn vijftiengste blog, voor mij is dat "zilver" zoals koppels die ondanks alles bijeen blijven en hopen om de "vijftig", goud dus, te halen. Ik hoop dat mijn blog ook haar 50ste verjaardag mag vieren want neen, ik ben nog niet aan 't einde van mijn latijn.

Frieda Goovaerts

November in beeld

Geschiedenis van de wijk

De hoven van plaisantie

In het vorige nummer hebt u het interessante artikel kunnen lezen over Antwerp Tax in de Karel Oomsstraat. Met deze aflevering over de buurtgeschiedenis willen we even dieper ingaan op de *hoven van plaisantie* die aan deze zijde van de straat hebben gestaan. Over het kasteel Fester (nu kunsthumaniora) hebben we het uitvoerig gehad met het verhaal over Nicaise De Keyser.

Op de stadsplattegrond van 1908 getekend door de stadsarchitect G. Royers worden reeds nieuwe wegtracés getekend voor het zuiden van Antwerpen. De besprekingen zijn volop aan de gang met de militaire overheid om bressen te slaan in de Brialmontomwalling, zodat het verkeer niet langer door de smalle poorten moet. Er wordt gedacht om van de militaire versterking een groene gordel te maken met parken, ringweg voor tram en auto en nieuwe openbare gebouwen. Er is niets van in huis gekomen.

stadsplan 1908 . ing. G. Royers

Van landbouwgronden naar luthoven

De landbouwgronden van het aloude klooster van Terzielen strekten zich uit vanaf het huidige Harmoniepark, tussen Harmoniestraat en Kon. Elisabethlei – Karel Oomsstraat – Gerard Le Grellelaan tot aan de ingang van het huidige Nachtegalenpark. Dit traject werd op oude plannen genoemd 'De Baan naar Wilrijck'. Later in de 19de eeuw werd het Warandestraat of Rue de la Pépinière, genoemd naar de boomkwekerij die in het huidige Albertpark aanwezig was. Bij collegebesluit van 25 april 1911 werd een gedeelte van de Warandestraat herdoopt in Karel Oomsstraat en in 1919 wordt de Warandestraat Koningin Elisabethlei. De Jan Van Rijswijklaan tussen lange Lozanastraat en Kon. Elisabethlei is echter aangelegd rond 1927.

Het was de bedoeling een mooie toegangspoort te maken voor de Wereldtentoonstelling van 1930

Aanleg Jan Van Rijswijcklaan rond 1927 . Felixarchief Foto 12#4291

In de eerste helft van de 19de eeuw worden tussen Harmoniepark en het huidige domein Hertoghe verschillende lusthoven gebouwd. Waar nu de toegang van het Domein Hertoghe is, stond al van in de 16de eeuw een lusthof. Op 17de eeuwse kaarten wordt het domein van De Backer genoemd. Het had een 17de eeuwse huistorentje zoals we nu nog kunnen zien aan het Torenhof (Hof Van Leysen) in de Markgravelei.

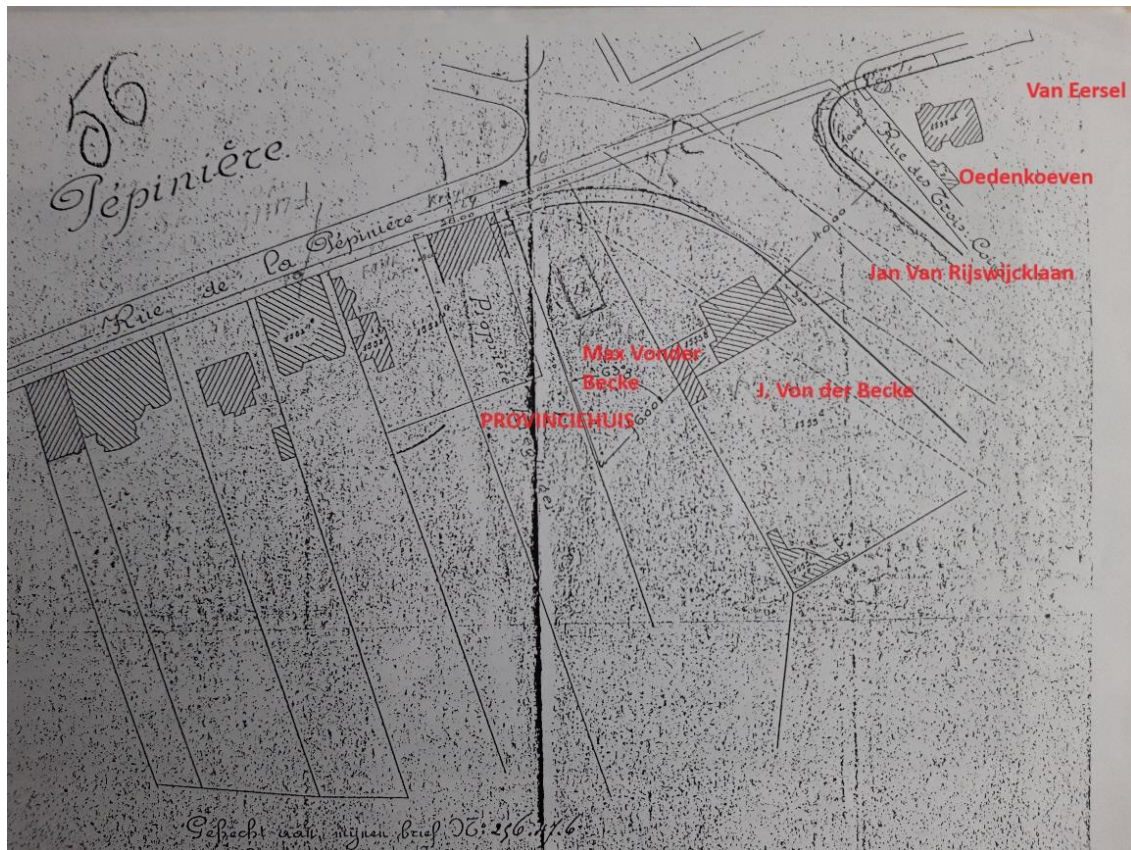

17de eeuwse kaart; Domein De Backer met huistoren (nu domein Hertoghe)

Familie Hertoghe in de jaren vijftig met rechts de huistoren

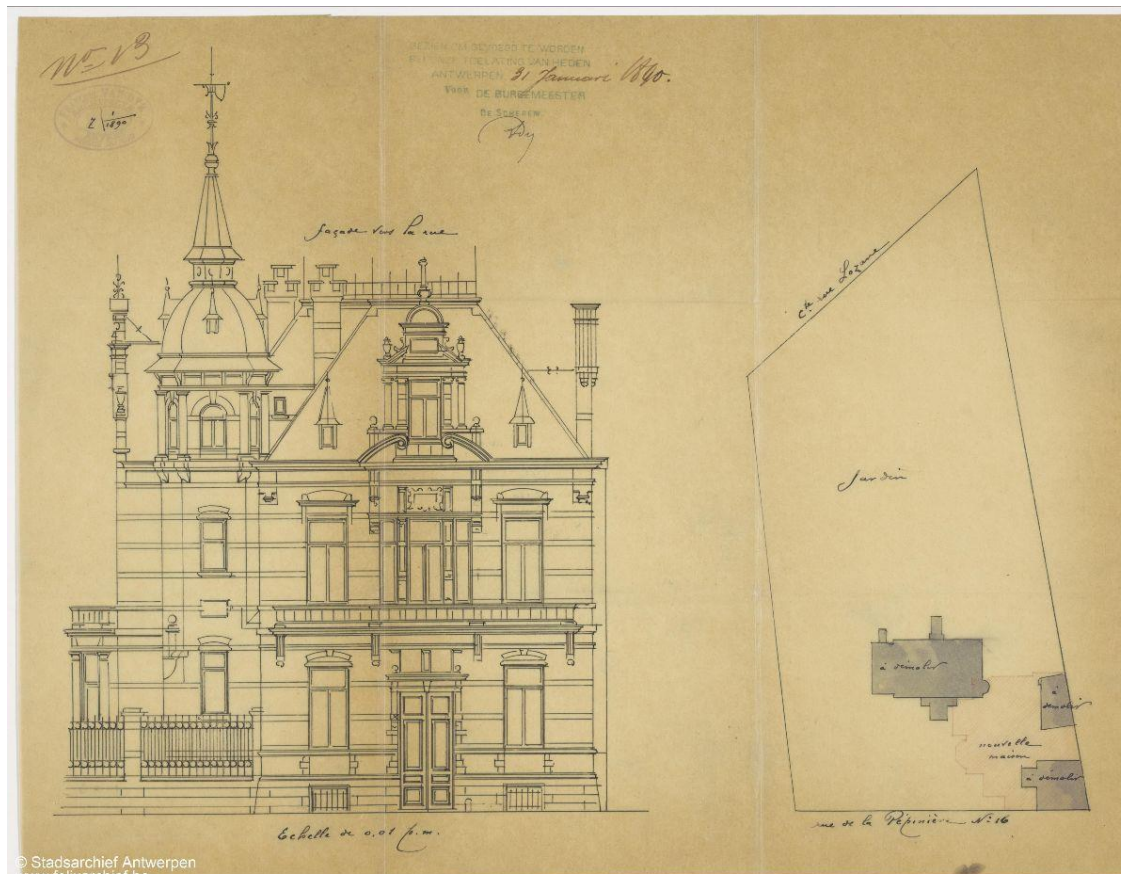
Om het nog even te situeren voor dit artikel. Tussen het huidige Provinciehuis en het Domein Hertoghe stonden in 1911 aan de westzijde van de Warandestraat en Karel Oomsstraat een zestal luthoven. Eerst had je het buitengoed van Max Von der Becke (1911), nog bestaand en ook wel foutief Goeverneurswoning genoemd. Waar nu de Jan Van Rijswijkklaan begint, had je het grote domein van Jules Von der Becke; Het Witte huis genaamd. Dan het Driehoekstraatje dat naar de Lange Lozanastraat liep. Het volgende kleinere domein van de familie Oedenkoeven. In 1922 ook eigendom van Von der Becke-Marsily genoemd. Hierna het grote domein van Ooms- Van Eersel. Dan volgt het domein van Henri Fester (nu de Kunsthumaniora en in de 19de eeuw eigendom van Nicaise De Keyser). Aansluitend had je het domein Brauss ontworpen door architect Frans Van Dijk, in 1890. Na WOI is het herenhuis door het sekwester aangeslagen, verkocht en afgebroken. Te lokaliseren aan het huidige restaurant Minerva.

Plategrond met schets aanleg Jan Van Rijswijcklaan

Kruispunt Prins Albertlei met rechts de domeinen Von der Becke. Aansluitend Oedenkoeven, Van Eersel, Fester en Brauss. Felixarchief 934#2336

Bouwaanvraag woning Brauss door Jos Hertogs in 1890

Reeds in 1913 is er vanuit de Stad Antwerpen een onderzoek voor de onteigening en de verbreding van de Karel Oomsstraat, Warandestraat en Doornelei. Resultaat is dat de rooilijnen worden opgeschoven en de rijwegen verbreed. Door twee domeinen wordt de Jan Van Rijswijcklaan in 1925-1927 aangelegd. Na de dood van Edith Van Eersel in 1921 wordt ook haar kasteel woning afgebroken. Merkwaardig is dat er in de jaren twintig nooit geroerd is aan het domein van de familie Fester langs de zijde van de Karel Oomsstraat. Wel aan de zijde van de Korte Lozanastraat. De prachtige grilleafsluiting (ontwerp gedeeltelijk van architect Schadde) bestaat nog steeds van het kasteel Fester. Voetpad en fietspad lopen er rond. De grilleafsluiting van het domein Van Eersel was een ontwerp van architect Charles Dens en sloot hier op aan. Verder door moest de nog bestaande tuinmuur van Domein Hertoghe ook afgebroken worden. Gelukkig is dit niet gebeurd, anders was er een gedeelte van het park ook afgenomen. Zo is het nu te begrijpen waarom de Karel Oomsstraat geen rechte rooilijn heeft aan de westkant. En aan de overzijde van de straat was het juist hetzelfde. Daar is nu niet veel meer van te merken door de afbraak van de oude woningen tegenover het Domein Hertoghe.

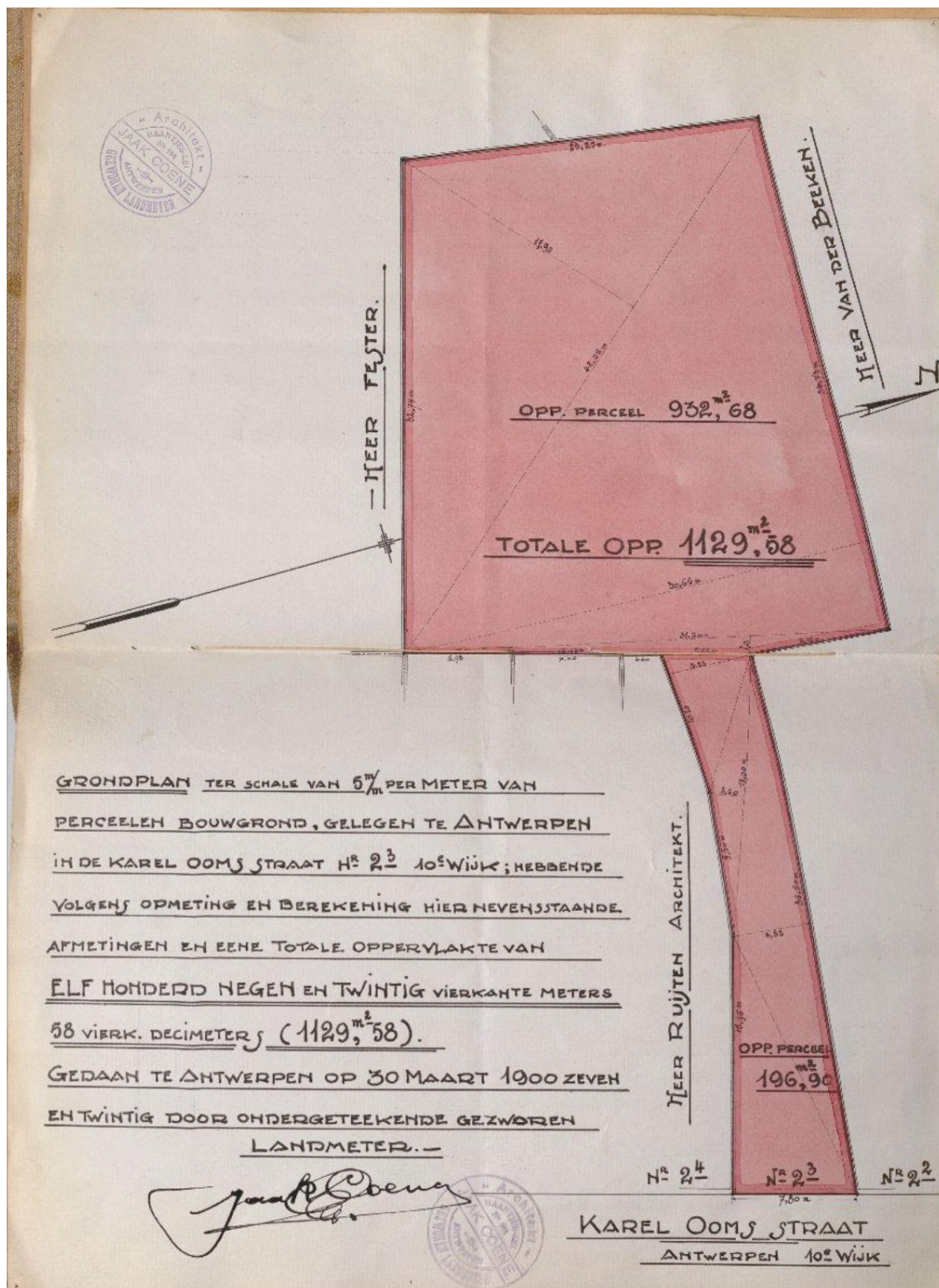
© Stadsarchief Antwerpen
www.felixarchief.be

Karel Oomsstraat met links domeinafsluiting Van Eersel. Felixarchief 934#23232

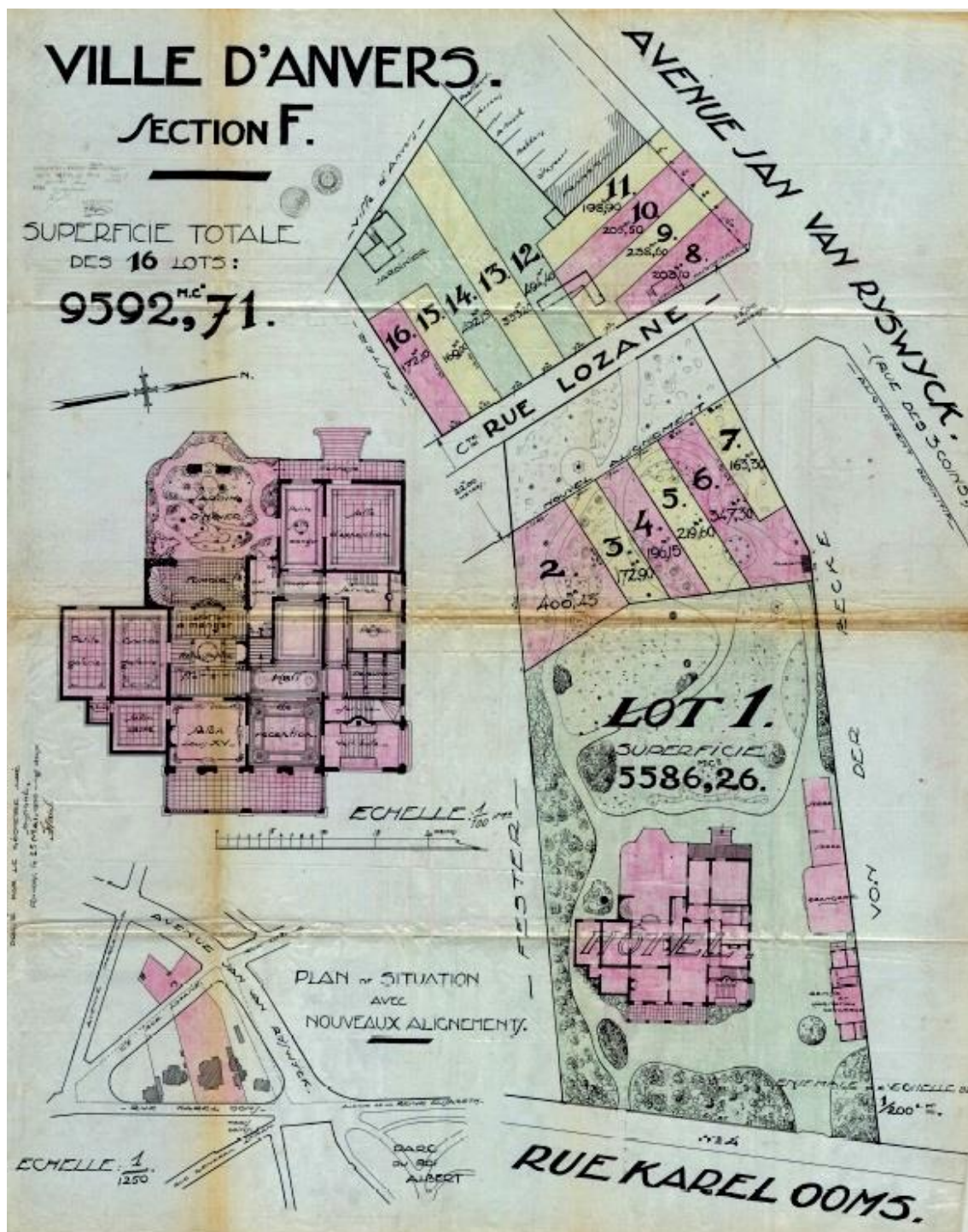
Het domein Van Eersel

Dankzij de notarisakte van Frans Van Oorschoot (zie artikel Antwerp Tax in vorige editie) van de aankoop van een stuk bouwgrond van het vroegere domein op 21 maart 1927, kon ik verder de geschiedenis van het domein onderzoeken. François Ceurvorst, aannemer uit de Marialei nr. 35 verkoopt dan een bouwgrond met achtergrond van 1129m². Hierop zal de broer van François

Ceurvorst, architect Raymond Ceurvorst (1892-1981) een art deco appartementsgebouw met grote garage ontwerpen. Nu nog steeds in beheer door Antwerp Tax. Architect Ceurvorst heeft in de buurt nog verschillende art deco gebouwen ontworpen. Tijdens WOII was zijn vestigingsplaats op de 9de verdieping van de Boerentoren in Antwerpen.

opmetingsplan aankoop grond 1927 door Frans Van Oorschot

opmetingsplan voor de openbare verkoping van 22 juni 1922. 16 loten, 9592,71m²

De voorgeschreven bouwgrond is aangekocht door François Ceurvorst in een grotere massa op de openbare veiling van 22 juni 1922 ten verzoeken van de heer Leonce Alouis de Gonzague van de Werve. Belangrijk in de akte is dat de koper zich aan de kant van de Karel Oomsstraat zal moeten "gedragen naar alle verordeningen van lijnrichting en onteigening die in de toekomst kunnen genomen worden." En dit is ook gebeurd. De nieuwe rooilijn voor de woningen van de Karel Oomsstraat tussen de nieuwe Jan Van Rijswijcklaan wordt een tiental meter naar achter geschoven. Vermeldenswaard is dat François Ceurvorst in 1927 met 4 vennoten, waaronder de bekende architect Jozef De Lange, een vennootschap opricht 'Quartier Anvers Exposition', (notaris Lemineur 8 maart 1927). We zullen deze vennootschap nog tegenkomen in een

volgende rubriek bij de verbreding en aanleg van de Doornelei. De architectuur van de woonhuizen en appartementsgebouwen in dit gedeelte van de Karel Oomsstraat zijn van hoogstaande kwaliteit. Bekende architecten zoals Walter Van Kuyck (nr. 4), Jan Vanhoenacker, John Van Beurden en Jos Smolderen voor het nr. 8. Hier was ook een atelier voor kunstglasramen gevestigd van de firma Van Linden. Mogelijk zijn de prachtige art deco glasramen van het nr. 6 (vroegere hotel Firean) door hen uitgevoerd. Ook het hoek-appartementsgebouw met de Jan van Rijswijcklaan is van de bekende architect François Dens. In zijn bouwaanvraag (1928) schrijft de architect: "De architectuur van het appartementsgebouw zal bijdragen aan het groots karakter van de ingang van de Jan van Rijswijcklaan". Ze wordt de bijzonderste en schoonste verbindingsweg naar de Wereldtentoonstelling van 1930. De Stad Antwerpen zal hier aan de toegang van de nieuwe laan in 1930 een grote triomfboog bouwen voor de Wereldtentoonstelling.

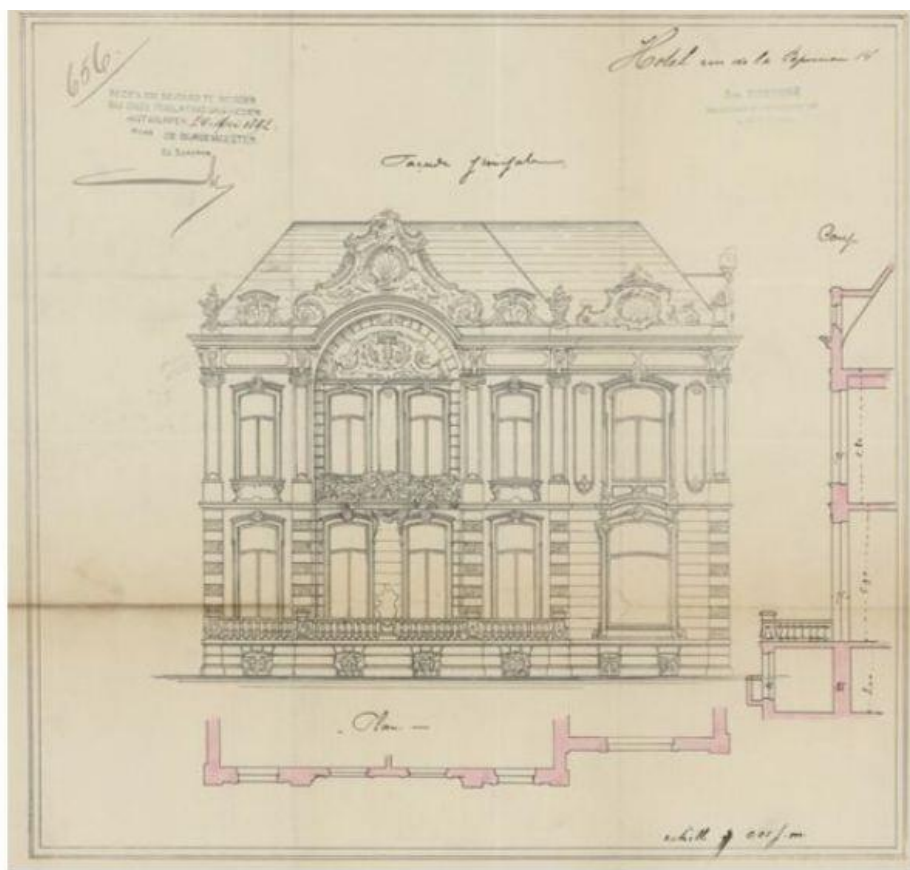

De verbrede Karel Oomsstraat op de locatie van de domeinen Van Eersel en Oedenkoven

trionfboog op de nieuwe Jan Van Rijswijklaan voor Wereldtentoonstelling 1930

Op 17 februari 1892 koopt weduwe jonkvrouwe Edith Van Eersel een gedeelte van het domein van August Albert Fuchs, een handelaar van Duitse afkomst. De totale oppervlakte was 7685 m². Ze laat het landhuis ombouwen tot een luxe hotel de Maître door de bekende Antwerpse architect Jos Hertogs. Bij de verbouwing horen ook kunstkamers voor haar grote kunstcollectie. In 1865 was zij in het huwelijk getreden met Emile August della Faille (1835-1890). Zij bewoonden het kasteel Den Brandt in Wilrijk. Tijdens een wandeling wordt de edelman getroffen door een hartaanval op zijn domein. Op de Beukenlaan tegenover de Middelheimlaan heeft de familie in 1933 een Mariakapel gebouwd te zijner gedachtenis. De kapel wordt nog altijd goed onderhouden en is dagelijks open. Na een tijdje in de lange Gasthuisstraat gewoond te hebben betreft ze haar nieuwbouw in de Warandestraat. Het is een ontmoetingsplaats van kunstenaars en intellectuelen. De kunstschilder Karel Ooms (Dessel 1845-Cannes 1900) was al geruime tijd de familieschilder van de della Faille. Hij was leerling van de buurman Nicaise De Keyser (1813-1887) en zoals Nicaise afkomstig uit een eenvoudig landbouwersgezin. Ze hebben zich alle twee kunnen opwerken in de Antwerpse aristocratische kringen. Op 52-jarige leeftijd huwt Karel Ooms de vier jaar oudere Edith en komt mee in haar nieuw herenhuis wonen. Om gezondheidsredenen verblijven ze regelmatig in Cannes waar Edith Van Eersel ook een villa bezit. Hier zal Karel Ooms overlijden. Een gedeelte van de Warandestraat wordt naar Karel Ooms genoemd in 1911 en dit op vraag van weduwe Edith Van Eersel. Zij blijft in het herenhuis wonen en er ook WOI doorbrengen. Op 8-9 oktober 1914 wordt het kasteel van de buur Henri Fester (1849 - 1939) zwaar beschadigd door bombardementen en tijdens en na WOI wederopgebouwd.

Bouwaanvraag herenhuis weduwe Edith Van Eersel . architect Jos Hertogs 1892

Kunstschilder Karel Ooms en Edith Van Eersel

levensgroot portret Edith Van Eersel door Karel Ooms (collectie KMSKA)

Op visite bij Edith Van Eersel.

In het tijdschrift Taxandria van 1939-1 schrijft kanunnik J.E. Jansen een monografie over Karel Ooms en hij beschrijft ook een bezoek op 4 juli 1921 aan de woning in de Karel Oomsstraat. *De tafel beladen met schitterend zilverwerk en oud porselein, was gedekt in de grote hall, waar kostbare oude wandtapijten de muren bekleedden, Chineesche en Japansche potten op kleine zuilen prijken, bronzen beelden en stalen wapenuitrustingen afstaken tegen helschitterende porseleinen borden en schilderijen, eiken kasten en beelden der 16de en 17de eeuw pronkten, en openstaande deuren een kijk lieten op het pracht koloriet der kunstwerken van Karel Ooms en van 17de eeuwse meesters. Aan de tafel zaten nevens de hoogstaande gastvrouw Mgr. Cleynhens, deken van Antwerpen, in 't purper gehuld, een fijne kunstkenner, kunstschilder K. Boom, die juist een kopje had gepenseeld in een onafgewerkt tafereel van Ooms, juffrouw M. De Keyser, dochter van den voormaligen bestuurder der Academie Nicaise de Keyser, en uw dienaar..*

Trapzaal in herenhuis Ooms – Van Eersel

Het testament van Edith van Eersel

Op 20 juni 1920 maakt Edith van Eersel een handgeschreven testament op van 4 pagina's dat gedeponereerd wordt onder gesloten omslag bij notaris Lemineur te Antwerpen. Het mag geopend worden na haar overlijden. In het testament worden schilderijen en kunstwerken geschonken aan het Museum voor Schone Kunsten (Rubens en van Dijck) en het Plantin en Moretusmuseum. Ook haar levensgrote portret, geschilderd door Karel Ooms, dat in de hal hing van de woning wordt geschonken aan het Museum voor Schone Kunsten van Antwerpen. Het huispersoneel, 1 knecht en 3 meiden, worden gul bedacht. In de Reyndersstraat 18 in het huis De Groote Witte Arend wordt de een kapel ingericht ter herinnering aan Karel Ooms. Mevrouw van Eersel overlijdt op 26 november 1921. De kunstcollectie wordt geveild tussen 15 en 20 mei 1922. Het bevatte 1089 loten. Voor de veiling werd een catalogus uitgegeven. Op vraag van de erfgenaam Leonce van de Werve zal het ganse domein in de Karel Oomsstraat te koop gesteld worden met een openbare verkoping op 22 juni 1922. De totale grondoppervlakte is 9592,71 m² en verdeeld onder 16 loten. Het prachtige herenhuis met wintertuin en koetshuis wordt afgebroken voor de verbreding van de Karel Oomsstraat. De tuingronden die palen aan de Lange Lozanastraat worden verkocht als bouwgrond. Voor zover we weten bestaan van het interieur van de woning Ooms-Van Eersel maar twee foto's. Van de voorgevel hebben we enkel het bouwplan en het grondplan van de openbare verkoping van 1922. Hierop zijn de museumzalen duidelijk te zien. Het moet een prachtige collectie geweest zijn. De woning heeft maar 30 jaar bestaan. In het Felixarchief bevinden zich nog enkele oude foto's van de Karel Oomsstraat van voor de verbreding.

VILLE D'ANVERS

MAI 1922

COLLECTION Mme KAREL OOMS-VAN EERSEL

PREMIÈRE VENTE

CATALOGUE

DES

TABLEAUX ANCIENS

PRINCIPALEMENT DES

ÉCOLES FLAMANDE et HOLLANDAISE

DES XVe AU XVIIIe SIÈCLES

TAPISSERIES

PORCELAINES DE LA CHINE ET DU JAPON

OBJETS DE VITRINE

BRONZES, CUIVRES, ÉTAINS, ARGENTERIES, VERRES ET CRISTAUX,
DENTELLES, BRODERIES, ARMES

DONT LA VENTE, APRÈS DÉCÈS, AURA LIEU A ANVERS AU

CERCLE ARTISTIQUE

28, RUE ARENBERG

les *Lundi 15, Mardi 16, Mercredi 17, Jeudi 18,*
Vendredi 19, et Samedi 20 Mai 1922

à 10 HEURES DU MATIN et à 2,30 HEURES DE RELEVÉE

NOTAIRES :

M^{tre} ÉMILE LEMINEUR

25, CANAL DES RÉCOLLETS

M^{tre} XAVIER GHEYSSENS

12, RUE DU MARGRAVE

EXPERTS :

EUG. VAN HERCK & FILS

MEIR, 54

JOS. VAN DE BROEK & FILS

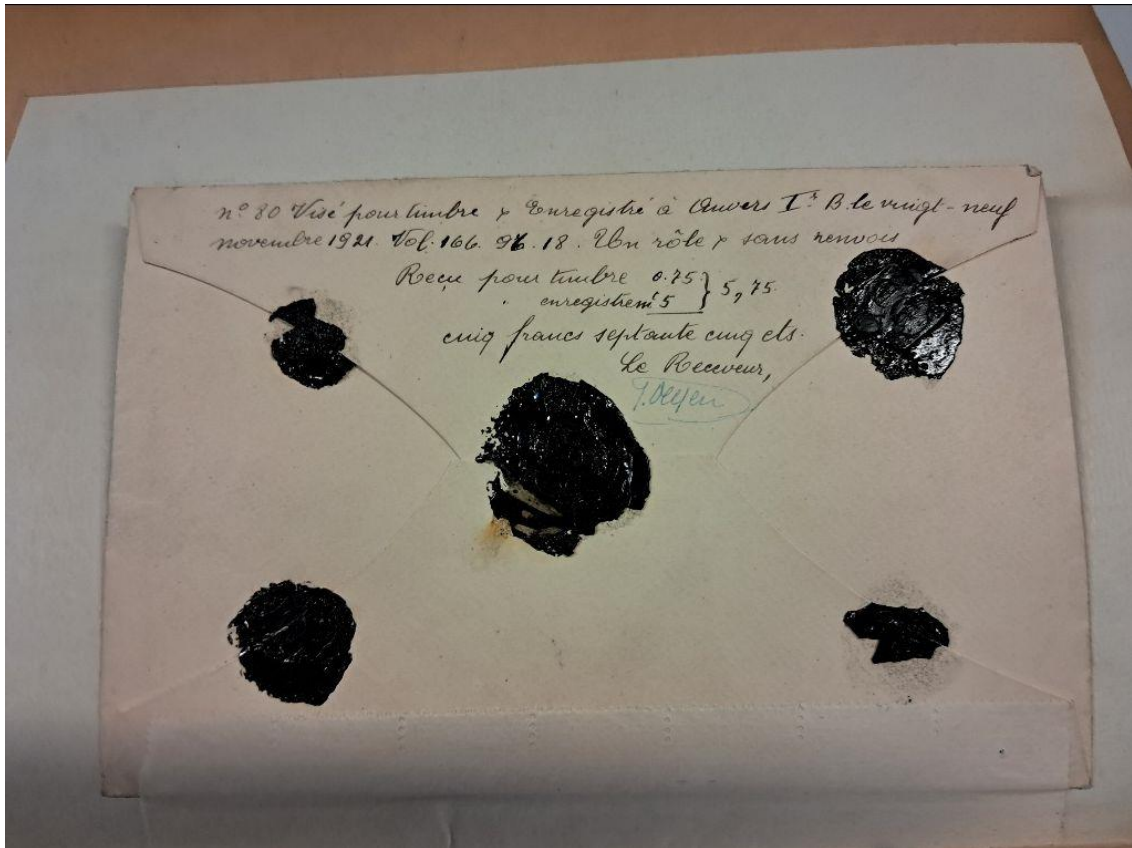
11, MARCHÉ AU BLÉ

EXPOSITIONS :

PARTICULIÈRE : VENDREDI 12 MAI, de 2 à 5 h. — SAMEDI 13 MAI, de 10 à 5 heures.

PUBLIQUE : DIMANCHE 14 MAI, de 10 à 2 heures.

Titelpagina catalogus veiling collectie Mevr. Ooms-Van Eersel

Verzegelde omslag voor testament Mevr. Ooms- Van Eersel

Kunstschilder Karel Ooms

Kunstschilder Karel Ooms was voornamelijk bekend om zijn portretten, genre -en historische schilderijen met oriëntalistische scènes en landschappen. Voor de assisenzaal van het oude gerechtshof te Antwerpen heeft hij onder andere 'Verzoening voor de rechtbank' geschilderd. Eén van zijn bekendste werken is de 'verboden lezing' dat door heel wat kunstenaars is gekopieerd.

Karel Ooms, Verzoening voor de rechtbank

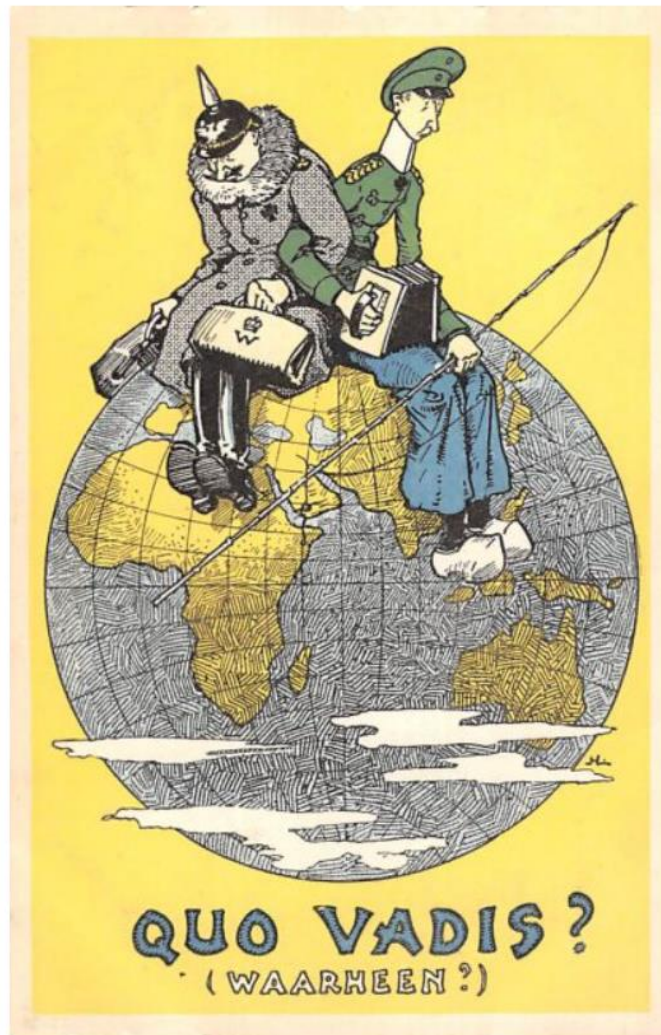

Karel Ooms, De verboden lezing

Uit het Handelsblad van 29 november 1921

In het Handelsblad van 29 november 1921 verscheen een uitgebreid artikel over het overlijden van Mevrouw K. Ooms-van Eersel. In het artikel wordt een incident vermeld uit het begin van de Eerste Wereldoorlog dat toch even te vermelden waard is.

Het was een paar dagen na de beschieting. Een groot gedeelte van de Karel Oomsstraat lag in puin, o.a. het nevens het hotel van Mevrouw Ooms gelegen prachtig heerenhuis van den Duitscher Fester. Mevr. Ooms had de stad niet verlaten en op bewusten dag zag zij voor haar hotel eene auto stilhouden, waaruit een grijs opperofficier en een jongen generaal stapten, zich bij haar lieten aanmelden en verzochten den Duitschen Kroonprins te willen ontvangen, om het Museum te bezoeken. De jonge generaal was inderdaad niemand anders dan de tegenwoordigen gastheer van Wieringen. Mevrouw Ooms weigerde formeel den prins te ontvangen, aanvoerend dat, ten gevolge der beschieting, alles opgeborgen was en het huis zich niet in eenen staat bevond om er iemand in binnen te leiden. En als Mevrouw Ooms eens neen had gezegd, dan was het bepaald neen. En de kroonprins kon zich met zijne auto weggrijden, midden der nog rookende puinen der beschoten stad en ging ontbijten in het 'Grand Hotel'. Het incident bewijst hoe de Duitschers op de hoogte waren van alle bijzonderheden betreffende de stad; want hoe zou anders toch de kroonprins zich onmiddellijk naar de woning van Mevr. Ooms hebben laten voeren. Het geeft ook gedacht der geestesgesteltenis van de Duitschers: de stad wordt beschoten, het Museum Ooms ontsnapt als bij mirakel aan vernieling en de kroonprins beeldt zich in dat het hem volstaat zich te laten aanmelden in eene woning, die enkel door een toeval is gespaard gebleven, om ontvangen te worden met al den eerbied verschuldigd aan zijnen rang van hoofdman der vernielers.

Spotprent met Keizer Willem en de Kroonprins.

August Fuchs- Conard, Josephus Conard - Jeghers, François Dominique Mosselman

Op 11 november 1891 koopt Edith van Eersel op een openbare verkoping '*une belle maison de campagne avec ecurie et remise, orangerie, serre, paviljoen, jardin. Gaz et distribution d' eau dans la maison*' in de Rue de Pépinière (Warandestraat) nr. 14. De grondoppervlakte is 7685m² verdeeld onder 8 loten. De verkoper is August Fuchs, gehuwd met Marie Conard. Hij heeft het aangekocht van zijn schoonmoeder, weduwe Joseph Conard, Elisabeth Collete Jeghers op 14 mei 1870. Het hof van plaisantie is opgericht door het koppel Conard-Jeghers. Zij hadden de gronden gekocht op een openbare veiling op 12 maart 1840. Akte verleden door de Brusselse notaris Van Heetveld. Hier wordt het heel interessant wie de vorige eigenaars waren. Dit was het koppel François Dominique Mosselman – Marie Louise Tacque. Over deze bekende Belgische familie is heel wat te lezen op Wikipedia, (François Dominique Mosselman Brussel 1754 - Parijs 1840). Vermoedelijk heeft François Mosselman de gronden van Ter Zieken gekocht tijdens de Franse Revolutie. Dit moet nog verder onderzocht worden.

Portret van de familie François Dominique Mosselman-Tacqué in hun hôtel Récamier in Parijs. (foto Wikipedia)

Is Parijs bestaat er nog altijd een hotel Récamier aan St-Sulpice. Suggestie voor de Kerstvakantie?

Met dank aan:

Koen Van Oorschot, Marcel Windey, Luc Damen, Hugo Cassauwers en Mieke Meeuws

Geraadpleegde bronnen:

[Meer info](#) over de familie Conard en Fuchs

Felixarchief Antwerpen, bouwaanvragen en foto's

Rijksarchief Beveren, notariaat

Heemkundige Kring De Griffioen Dessel vzw.

Een uitgebreid artikel over Karel Ooms kan je lezen op www.wilrica.be

Info over de kapel in 'De Grootte Witte

Arend' <https://inventaris.onroerendergoed.be/erfgoedobjecten/4496>

Fotoarchief familie Hertoghe

Activiteitenkalender December

Graag een planning van de maand op je kamer?

Hang deze gerust op om mee te zijn.

Dag	datum	uur	activiteit
Vrijdag	1 december	10u45 14u30	Eucharistie in café Biart Bezoek Redstar line museum (inschrijven)
Maandag	4 december	10u30 14u00	GEEN BEWEGING ! VL@S lezing Café Biart
Dinsdag	5 december	8u30 15u00	Sint Ontbijt in café Biart Handwerkclub in de Brabozaal
Woensdag	6 december	10u30 14u30	Actua in de Nottebohmzaal De Sint komt op bezoek (op de kamer)
Donderdag	7 december	10u30 14u30	Bewegingsgroep in café Biart Donelli's modeshow in café Biart Kledingverkoop zelf in Nottebohmzaal
Vrijdag	8 december	10u45 15u00 15u00	Eucharistie in café Biart Bewonersraad in de Nottebohmzaal Aquarellen met Frank
Maandag	11 december	13u45 14u30	GEEN BEWEGING Bingo in café Biart
Dinsdag	12 december	13u00 15u00	Rolstoel concert oude Badhuis (max 8 bewoners) Handwerkclub in de Brabozaal
Woensdag	13 december	10u30 14u30	Actua in de Nottebohmzaal Smul : Appeltaart
Donderdag	14 december	13u45 14u30	Leesclub VL@S brabozaal Repetitie 1 voor wereld gedichtendag (enkel voor degene die gedicht willen brengen in Januari) In de NBZ
Vrijdag	15 december	10u45	Eucharistie in café Biart
Zaterdag	16 december	14u30	Winter markt
Maandag	18 december	10u30 14u30	Bewegingsgroep café Biart Winterzonnewende in de Nottebohmzaal
Dinsdag	19 december	14u30 15u00	Kerststallen tentoonstelling bezoeken Handwerkclub in de Brabozaal
Woensdag	20 december	14u30	Smul : Verloren brood
Donderdag	21 december	10u30 14u30	Bewegingsgroep in café Biart Kerstverhaal gebracht door de kindjes van de Kolibrie in de Nottebohmzaal

Vrijdag	22 december	14u30	Concert Corde'fori	
Maandag	25 december	11u30	KERST DINER (enkel ingeschrevenen)	
Dinsdag	26 december	10u45	Kerst eucharistie in café Biart	
		14u30	Kerstliederen zingen in Nottebohmzaal	
		15u00	Handwerkclub in de Brabozaal	
Woensdag	27 december	10u30	Actua in de Nottebohmzaal	
		14u30	Seniorenkoor Cultuur thema Kerst	
Donderdag	28 december	10u30	Film The sound of music deel 1	
		14u30	Deel 2 in de Nottebohmzaal	
Vrijdag	29 december	14u30	KERST QUIZ in Nottebohmzaal	
		15u00	Koffie Hertoghe in Café Biart	
Zondag	31 december	14u30	Eindejaarsconcert met Dany	
Maandag	1 januari		NIEUWJAARSDAG	

OPGELET: *De planning kan nog wijzigen. Raadpleeg daarom ook de weekkalenders die in de leefgroep omhoog gehangen.*

*Uw artikel in de Nottebohm Actueel?
Dat kan! Stuur het naar animatie@nottebohm.be*

Data om alvast in je agenda te zetten

Nieuwjaarsreceptie vrijdag 26 januari

